

Vastaus Juha Suoniemen ja Reija Frimanin sekä 27 muun valtuutetun aloitteeseen lajitteluastioiden hankkiminen Vantaan kouluihin

VD/6476/00.02.00.03/2024

KK/NI/VT/MT

Juha Suoniemi ja **Reija Friman** sekä 27 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaan kaupunki on sitoutunut edistämään resurssiviisautta ja vastuullisuutta, joita lajittelun lisääminen ja lasten siihen kasvattaminen vahvasti tukevat. Tällä hetkellä lajitteluastiat ovat kuitenkin käytössä vain osassa vantaalaisista kouluista, ja niiden hankinta riippuu pitkälti kunkin koulun rehtorin päätöksestä. Vaikka Vantti on tarjonnut mahdollisuuden hankkia lajitteluastioita erikseen pyydettyäessä, laajamittaista toteutusta on estänyt kustannussyyt.

Katsomme, että lajitteluastioita ei ole tarpeen hankkia jokaiseen luokkaan, vaan ne voidaan sijoittaa koulujen keskeisiin tiloihin, kuten auloihin, käytäville ja ruokaloihin. Tämä ratkaisu olisi kustannustehokas ja tekisi lajittelun näkyväksi ja helposti saavutettavaksi kaikille oppilaille ja henkilökunnalle.

Jotta lajittelusta tulisi oppilaille luontevaa, on tärkeää, että opettajat ja muu henkilökunta sitoutuvat opettamaan oppilaille lajittelun periaatteet ja käytännöt. Lisäksi on varmistettava, että henkilökunnalle annetaan tarvittava tuki ja ohjeistus tämän toteuttamiseksi.

Vantaan koulujen jätehuoltojärjestelmä, kuten rakennusten roskakatokset, ovat jo valmiiksi varusteltu lajiteltujen jätteiden keräämiseen, ja Vantti voi huolehtia jätteiden jatkokäsittelystä. Tämä toki kasvattaa jonkin verran kuluja, mutta vastuullinen kasvatus ja ympäristöystävällisten toimintatapojen edistäminen ovat pitkällä aikavälillä hyödyllisiä investointeja.

Lajitteluastioiden puuttuessa kouluista oppilaiden on hankalaa omaksua lajittelun merkitys ja oikeat toimintatavat.

Siksi me allekirjoittajat ehdotamme, että Vantaan kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin lajitteluastioiden saamiseksi kaikkiin kouluihin yhteisiin tiloihin.

Tämä toimenpide tukisi Vantaan kaupungin sitoutumista kestäväan kehitykseen ja ympäristönsuojeluun sekä auttaisi kasvattamaan tulevista sukupolvista vastuullisia kansalaisia, joille lajittelu ja kierrätys ovat luonnollinen osa arkea.”

Kaupunginvaltuusto 16.9.2024 § 12

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala sekä hankinta-palveluyksikkö toteavat vastauksenaan seuraavaa:

Jätteiden lajittelun puitteiden parantaminen tukee ympäristövastuullista ja resurssiviisasta Vantaata. Vantaalla jätteiden lajittelua ja kierrätystä määrittää eniten sisä- ja jätetilojen riittävyys sekä puhtauspalvelusopimukset. Osan koulujen ja oppilaitosten jätteiden lajittelun puitteet ovat jääneet ajastaan jälkeen ja niitä tulee kehittää. Osan, varsinkin uudempien kohteiden osalta, tilanne on parempi. On myös havaittu, että nykyisten sopimusten ja jätetilojen puitteissa jätteiden lajittelua voidaan parantaa esim. tauko- ja eväidensyöntitiloissa.

Puhtauspalvelusopimukset rajaavat lajiteltavien jakeiden sijainteja ja niiden tyhjentämistä. Niiden mukaan siistijän tehtäviin kuuluu sekajätteen tyhjentäminen kaikista tiloista. Taukotiloista tai vastaavista ja oppilaiden eväidensyöntitiloista tulee tyhjentää pakkausmuovi-, kartonki-, bio-, metalli- ja lasijäte. Paperi ja mm. vaarallinen jäte ovat kokonaisuudessaan kasvatuksen ja oppimisen toimialan henkilökunnan vastuulla. Jossain yksiköissä henkilökunta ja oppijat ovat voineet organisoida laajempaa jätteiden lajittelua mm. osallisuustoiminnan kautta.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla on juuri päättynyt projekti, jossa tutkittiin jätteen syntyä luokkatiloissa sekä käytävillä ja ylipäänsä jätehuollon kehittämistä. Projektin tulosten pohjalta tehdään kehittämissuunnitelma, jonka avulla halutaan kehittää puhtauspalvelusopimuksia ja muita jätehuollon käytäntöjä. Tarkoituksena on laajentaa ja sujuvoittaa jätteiden lajittelua. Näillä muutoksilla tulee olemaan hintavaikutuksia siivoustyön, jätehuollon ja jäteastiahankintojen osalta. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla katsotaan, että koko jätehuollon ketju pitää saada kuntoon.

Ennen kehittämissuunnitelman toimenpiteiden toteutumista, kouluissa ja oppilaitoksissa on mahdollisuuksia kehittää kierrätystä ja sitä, että jätteitä lajitellaan oikein, esimerkiksi yhdessä oppilas- ja opiskelijakuntien kanssa erilaisten kampanjoiden kautta ja osana opetusta.

Kaupunginhallitus 13.1.2025 § 24

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Juha Suoniemelle ja Reija Frimanille sekä 27 muulle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala sekä hankinta-palveluyksikkö toteavat vastauksenaan seuraavaa:

Vantaan kaupungin resurssiviisauden tiekartassa on asetettu tavoitteeksi yksiköiden jätteiden lajittelun ja kierrätyksen kuntoon saattaminen. Asia ei ole edennyt toivotusti ja sitä vaikeuttaa, ettei koko jätteiden kulkuprosessilla varsinaisesti ole omistajaa. Kaupunkiympäristö tekee kiinteistöjen jätteenkeräämiseen ja kuljetukseen liittyvät sopimukset. Konsernihallinnon hankintayksikkö vastaa Vantin ja muiden palveluntuottajien välisistä sopimuksista kiinteistöjen puhtaanapitoon liittyen. Kasvatuksen ja oppimisen toimiala edustajaa kiinteistön käyttäjää ja ohjaa oppijoita lajittelussa.

Jätteiden lajittelun puitteiden parantaminen tukee ympäristövastuullista ja resurssiviisasta Vantaata. Vantaalla jätteiden lajittelua ja kierrätystä määrittää eniten sisä- ja jätetilojen riittävyys sekä puhtauspalvelusopimukset. Osan koulujen ja oppilaitosten jätteiden lajittelun puitteet ovat jääneet ajastaan jälkeen ja niitä tulee kehittää. Osan, varsinkin uudempien kohteiden osalta, tilanne on parempi. On myös havaittu, että nykyisten sopimusten ja jätetilojen puitteissa jätteiden lajittelua voidaan parantaa esim. tauko- ja eväidensyöntitiloissa.

Puhtauspalvelusopimukset rajaavat lajiteltavien jakeiden sijainteja ja niiden tyhjentämistä. Niiden mukaan siistijän tehtäviin kuuluu sekajätteen tyhjentäminen kaikista tiloista. Taukotiloista tai vastaavista ja oppilaiden eväidensyöntitiloista tulee tyhjentää pakkausmuovi-, kartonki-, bio-, metalli- ja lasijäte. Paperi ja mm. vaarallinen jäte ovat kokonaisuudessaan kasvatuksen ja oppimisen toimialan henkilökunnan vastuulla. Jossain yksiköissä henkilökunta ja oppijat ovat voineet organisoida laajempaa jätteiden lajittelua mm. osallisuustoiminnan kautta.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla on juuri päättynyt projekti, jossa tutkittiin jätteen syntyä luokkatiloissa sekä käytävillä ja ylipäänsä jätehuollon kehittämistä. Projektin tulosten pohjalta tehdään kehittämissuunnitelma, jonka avulla halutaan kehittää puhtauspalvelusopimuksia ja muita jätehuollon käytäntöjä. Tarkoituksena on laajentaa ja sujuvoittaa jätteiden lajittelua. Näillä muutoksilla tulee olemaan hintavaikutuksia siivoustyön, jätehuollon ja jäteastiahankintojen osalta. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla katsotaan, että koko jätehuollon ketju pitää saada kuntoon.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala on todennut, että koko prosessin kuntoon saattaminen vaatii poikkihallinnollista työskentelyä. Asia viedään kaupungin johtoryhmän käsittelyyn yhteisestä työskentelystä sopimiseksi. Edessä on linjaamista, keräysastioiden hankkimista, sopimusten päivittämistä jne.

Ennen kehittämissuunnitelman toimenpiteiden toteutumista, kouluissa ja oppilaitoksissa on mahdollisuuksia kehittää kierrätystä ja sitä, että jätteitä lajitellaan oikein, esimerkiksi yhdessä oppilas- ja opiskelijakuntien kanssa erilaisten kampanjoiden kautta ja osana opetusta.

Kaupunginhallitus 27.1.2025 § 13

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Juha Suoniemelle ja Reija Frimanille sekä 27 muulle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 24.2.2025 § 10

Kaupunginhallituksen esitys:

Merkitään kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- allekirjoitettu Juha Suoniemen ja Reija Frimanin sekä 27 muun valtuutetun aloite lajittelu astioiden hankkiminen Vantaan kouluihin.

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot: Ympäristökonsultti Noora Ilola, puh. +358 50 3035873, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)